

No. 35237

**Belarus
and
Kazakhstan**

Treaty on friendship and cooperation between the Republic of Belarus and the Republic of Kazakhstan. Minsk, 17 January 1996

Entry into force: 2 July 1998 by the exchange of instruments of ratification, in accordance with article 19

Authentic texts: Belarusian, Kazakh and Russian

Registration with the Secretariat of the United Nations: Belarus, 6 October 1998

**Bélarus
et
Kazakhstan**

Traité d'amitié et de coopération entre la République dn Bélarus et la République du Kazakhstan. Minsk, 17 janvier 1996

**Entrée en vigueur : 2 juillet 1998 par échange des instruments de ratification,
conformément à l'article 19**

Textes authentiques : bélarussien, kazakh et russe

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : Bélarus, 6 octobre 1998

[BYELORUSSIAN TEXT — TEXTE BIÉLORUSSE]

Д А Г А В О Р

аб дружбе і супрацоўніцтве паміж Рэспублікай Беларусь
і Рэспублікай Казахстан

Рэспубліка Беларусь і Рэспубліка Казахстан, якія далей
называюцца "Дагаворныя Бакі",

абапіраючыся на сувязі, якія гістарычна склаліся,
дружалюбныя адносіны і традыцыі ўзаемнай павагі паміж іх
народамі:

поўныя рашучасці будаваць незалежныя дэмакратычныя
дзяржавы;

лічачы, што далейшае развіцце і ўмацаванне адносін дружбы
і супрацоўніцтва паміж імі адпавядает карэнным інтэрэсам
народаў абедзвюх дзяржав і служыць справе міру і бяспекі;

лацвярджаючы сваю прыхільнасць мэтам і прынцыпам Статута
Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, палажэнням Хельсінскага
Заклічнага Акта і іншых дакументаў Арганізацыі па бяспечы і
супрацоўніцтву ў Еўропе;

цверда перакананы ў тым, што захаванне правоў чалавека і
асноўных свабод з'яўляецца неад'емнай умовай умацавання міру і
бяспекі, дэмакраты і справядлівасці;

прызнаючы неабходным надаць новы якасны ўзровень
двухбаковыя адносінам і ўмацаваць іх дагаворную базу;

пагадзіліся аб ніжэйлададзеным:

Артыкул 1

Дагаворныя Бакі будуць развіваць свае адносіны як
дружалюбныя дзяржавы. У гэтых адносінах яны абавязваюцца
кіравацца прынцыпамі ўзаемнай павагі да незалежнасці.
дэяржаўнага суверэнітэту, тэрытарыяльнай цэласнасці і
непарушнасці граніц, раўнапраўя і неўмішання ва ўнутраныя
справы адзін аднаго, непрымянення сілы і пагрозы сілай,
мірнага ўрэгулювання спрэчак, павагі да правоў чалавека і
асноўных свабод, добрасумленнага выканання міжнародных
абавязальстваў і іншымі агульнапрызнанымі прынцыпамі і
нормамі міжнароднага права.

Артыкул 2

Дагаворныя Бакі будуць узаемадзейнічаць у мэтах умацавання міру, павышэння стабільнасці і бяспекі як у глабальным, так і ў рэгіональным маштабе. Яны будуць прыкладаць намаганні для садзейнічання мірнаму ўрэгуляванню канфліктаў і іншых сітуаций, якія закранаюць інтерэсы Дагаворных Бакоў, і праводзіць з гэтай мэтай кансультациі.

Артыкул 3

Кожны з Дагаворных Бакоў будзе ўстрымлівацца ад удзелу або падтрымкі якіх-небудзь дзеянняў або мерапрыемстваў, накіраваных супраць другога Дагаворнага Боку, і не дапускаць выкарыстання яго тэрыторыі ў мэтах падрыхтоўкі і ажыццяўлення агрэсіі або іншых насильных дзеянняў супраць другога Дагаворнага Боку.

Артыкул 4

Кожны з Дагаворных Бакоў гарантую грамадзянам і асобам без грамадзянства, якія пастаянна пражываюць на яго тэрыторыі, незалежна ад іх нацыянальнасці, полу, мовы, рэлігіі, палітычных або іншых перакананняў грамадзянскія, палітычныя, сацыяльныя, эканамічныя і культурныя права і свабоды ў адпаведнасці з агульнапрызнанымі міжнароднымі нормамі ў галіне правоў чалавека.

Дагаворныя Бакі пацвярджаюць, што павага да правоў грамадзян, якія адносяць сябе да нацыянальных меншасцей, як часткі агульнапрызнаных правоў чалавека, з'яўляецца істотным фактам міру, справядлівасці, стабільнасці і демакратыі.

Кожны з Дагаворных Бакоў абараняе права сваіх грамадзян, якія пражываюць на тэрыторыі другога Дагаворнага Боку, аказвае ім заступніцтва і падтрымку ў адпаведнасці з агульнапрызнанымі нормамі міжнароднага права.

Артыкул 5

Дагаворныя Бакі будуць развіваць раўнапраўнае і ўзаемавыгаднае супрацоўніцтва ў палітычнай, эканамічнай, ваеннай, сацыяльнай, навукова-тэхнічнай, культурнай,

гуманітарнай і экалагічной галінах.

Дагаворны Бакі заключаць адпаведныя пагадненні аб супрацоўніцтве ў гэтых галінах.

Артыкул 6

Прававы рэжым дзяржаўнай маёмы, маёмы юрыдычных асоб і грамадзян аднаго Дагаворнага Боку, якая знаходзіцца на тэрыторыі другога Дагаворнага Боку, будзе регулявацца заканадаўствам Дагаворнага Боку месца знаходжання маёмы, калі іншае не прадугледжана пагадненнем паміж Дагаворнымі Бакамі.

Калі адзін з Дагаворных Бакоў заявіць аб прыналежнасці яму маёмы, якая знаходзіцца на тэрыторыі другога Дагаворнага Боку, на якую прад'яўляюць прэтэнзіі трэція асобы або дзяржавы, то другі Дагаворны Бок абавязаны прыняць усе неабходныя меры па ахове і захаванню такой маёмы і не будзе перадаваць яе каму-небудзь без афіцыйнага дазволу на гэта першага Дагаворнага Боку без канчатковага вырашэння пытання аб яе прыналежнасці. Усе пытанні адносін уласнасці, якія закранаюць інтэрэсы Дагаворных Бакоў, падлягаюць урэгулюванню асобнымі пагадненнямі.

Артыкул 7

Дагаворны Бакі будуць садзейнічаць паглыбленню і пашырэнню эканамічных сувязей і гандлёва-еканамічных адносін, якія існуюць паміж імі, на ўзаемавыгаднай аснове, а таксама ўстанаўленню прымых сувязей паміж іх суб'ектамі гаспадарання і стварэнню фінансава-прамысловых груп, сумесных прадпрыемстваў, у тым ліку з удзелам трэціх краін.

Кожны з Дагаворных Бакоў будзе ўстрымлівацца ад дзеянняў, здольных нанесці другому Дагаворнаму Боку эканамічную шкоду.

Канкрэтныя механізмы эканамічных адносін і гандлевага супрацоўніцтва будуць урэгульваны адпаведнымі пагадненнямі.

Артыкул 8

Дагаворны Бакі будуць развіваць супрацоўніцтва ў галіне транспарту, сувязі і камунікаций.

Артыкул 9

Кожны з Дагаворных Бакоў будзе садзейнічаць ажыццяўленню транзітных аперацый другога Дагаворнага Боку праз свае рачныя і паветраныя порты, чыгуначную і аўтамабільную сетку і трубапровады на ўмовах, прадугледжаных асобнымі пагадненнямі.

Артыкул 10

Дагаворныя Бакі заключаць пагадненні ў галіне валютна-фінансавых адносін, плацяжоў, абарачэння каштоўных палер і супрацоўніцтва па мытных пытаннях.

Артыкул 11

Дагаворныя Бакі прызнаюць неабходнасць супрацоўніцтва і абмену ў галіне адукаты, інфарматыкі, мастацтва, аховы здароўя, спорту, турызму і іншых сферах. Дагаворныя Бакі заключаць асобныя пагадненні па гэтых пытаннях.

Дагаворныя Бакі будуць садзейнічаць пашырэнню прамых контактаў паміж творчымі калектывамі, дзеячамі науки і культуры, спецыялістамі на дзяржаўным і мясцовом узроўнях. Яны вывучаць магчымасць адкрыцця сваіх культурных цэнтраў на тэрыторыях адзін аднаго.

Артыкул 12

Дагаворныя Бакі будуць развіваць супрацоўніцтва ў сферы фундаментальных і прыкладных наукаў, перадавой тэхнікі і тэхналогіі, а таксама падтрымліваць непасрэдныя сувязі і сумесныя ініцыятывы наукоўцаў, даследчыкаў, наукова-даследчых інстытутаў, устаноў, Акадэміі Навук і наукоўка-вытворчых аб'яднанняў абедзвюх дзяржаў.

Дагаворныя Бакі будуць супрацоўнічаць непасрэдна і ў рамках міжнародных арганізацый у пытаннях аховы правоў на інтэлектуальную і прамысловую ўласнасць.

Артыкул 13

Дагаворныя Бакі будуць ажыццяўляць супрацоўніцтва ў галіне аховы і паліпшэння стану навакольнага асяроддзя.

Артыкул 14

Дагаворныя Бакі будуць супрацоўніцаць у сферы барацьбы са злачыннасцю, у тым ліку з яе арганізаванымі формамі, якія маюць міждзяржаўны і міжрэгіянальны харектар, тэрарызмам, нелегальны міграцыяй, карульніцтвам, незаконнымі фінансавымі аперацыямі, фальшиваманецтвам, незаконнымі абарачэннем наркатычных сродкаў і псіхатропных рэчываў, незаконнымі аперацыямі са зброяй, боепрыпасамі, выбуховымі, атрутнымі і радыёактыўнымі рэчывамі, а таксама кантрабандай, уключаючы незаконны ўвоз і вывоз культурных, гістарычных і археалагічных каштоўнасцей.

Артыкул 15

Дагаворныя Бакі заключаць асобныя пагадненні аб супрацоўніцве ў іншых галінах, якія ўяўляюць узаемны інтэрэс.

Артыкул 16

Палажэнні гэтага Дагавора не закранаюць правоў і абавязацельстваў Дагаворных Бакоў, якія вынікаюць з іншых міжнародных дагавораў, удзельнікамі якіх яны з'яўляюцца.

Артыкул 17

Дагаворныя Бакі будуць на рэгулярнай аснове праводзіць двухбаковыя кансультатыўныя і перагаворы па пытаннях выканання гэтага Дагавора. З гэтай мэтай будзе створана Змешаная Камісія, парадак яе стварэння і дзеянасці будзе вызначацца асобным дакументам.

Спрэчкі адносна тлумачэння і прыменення норм гэтага Дагавора падлягаюць вырашэнню шляхам перагавораў паміж Дагаворнымі Бакамі.

Артыкул 18

Палажэнні гэтага Дагавора могуць быць дапоўнены або зменены па згодзе Дагаворных Бакоў.

Артыкул 19

Гэты Дагавор падлягае ратыфікацыі і ўступае ў сілу ў дзень абмену ратыфікацыйнымі граматамі.

Артыкул 20

Гэты Дагавор заключаецца тэрмінам на дзесяць гадоў. Яго дзеянне аўтаматычна падоўжваецца кожны раз на наступны дзесяцігадовы тэрмін, калі ні адзін з Дагаворных Бакоў не заявіць аб сваім жаданні дэнансаваць яго шляхам пісьмовага паведамлення, але не пазней, чым за шэсць месяцаў да сканчэння чарговага тэрміну дзеяння гэтага Дагавора.

Артыкул 21

Гэты Дагавор будзе зарэгістраваны ў Сакратарыяце Арганізацыі Аб'яднаных Нацый у адпаведнасці з Артыкулам 102 Статута Арганізацыі Аб'яднаных Нацый.

Аформлена ў г. Мінску 17 сінтября 1996 года ў двух экземплярах, кожны на беларускай, казахскай і рускай мовах, прычым усе тэксты маюць аднолькавую ступень.

ЗА РЭСПУБЛІКУ БЕЛАРУСЬ

О.Лукашевіч

ЗА РЭСПУБЛІКУ КАЗАХСТАН

Р.Розталь

[KAZAKH TEXT — TEXTE KAZAKH]

**Беларусь Республикасы мен Қазақстан Республикасы
арасындағы Достық пен ынтымақтастық туралы**

ШАРТ

Бұдан өрі қарай "Уағдаласуыш Таралтар" деп аталатын Беларусь Республикасы мен Қазақстан Республикасы,

олардың халықтары арасындағы тарихи қалыптасқан байланыстарға, достық қатынастар мен өзара құрметтеу дәстүрлеріне сүйене отырып;

тәуелсіз демократиялық мемлекет қуруға бекем бел байлай отырып;

олардың арасындағы достық пен ынтымақтастық қатынастарының одан өрі дамуы мен нығаюы екі мемлекет халықтарының тұлғолікті мұдделеріне сай келеді және бейбітшілік пен қауіпсіздік ісіне қызмет етеді деп санай отырып;

өздерінің Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының мақсаттары мен қағидаларына, Хельсинки Қорытынды Актісінің ережелеріне және Еуропадагы қауіпсіздік пен ынтымақтастық жөніндегі Ұйымның басқа да құжаттарына адалдығын қуаттай отырып;

адам құқығы мен негізгі бостандығын сақтау бейбітшілік пен қауіпсіздікті, демократия мен әділеттілікті нығайтудың ажырамас шарты екендігіне көміл сене отырып;

өздерінің екі жақты қатынастарын жаңа сапалы деңгейге енгізуіндегі және олардың шарттық негізін нығайтудың қажеттілігін тани отырып,

төмендегілер жөнінде уағдаласты:

1-БАП

Уағдаласуыш Таралтар өз қатынастарын достас мемлекеттер ретінде дамыттын болады. Бұл жөнінде олар төуелсіздікті, мемлекеттік егемендікті, аумақтық тұластықты және шекаралардың беріктілін өзара құрметтеу, тең құқықтылық және бір-бірінің ішкі істеріне қол сұқлаушылық, күш қолданбау және күш қолданамын деп қоқан-локқы жасамау, дауларды бейбіт жолмен реттеу, адам құқығы мен негізгі бостандығын сыйлау, халықаралық міндеттемелерін тиянақты түрде орындау қағидаларын және халықаралық құқықтың жалпы жүргөн таныған басқа да қағидалары мен қалыптарын басшылыққа алуга міндеттенеді.

2-БАП

Уағдаласуши Тараптар дүние жүзілік, сондай-ақ аймақтық ауқымда да бейбітшілікті нығайту, тұрақтылық пен қауіпсіздікті көтеру мақсатында өзара өрекет жасайтын болады. Олар жаңжалдарды және Уағдаласуши Тараптардың мұдделеріне қатысты басқа да жағдайларды бейбіт жолмен реттеуге жәрдемдесуге күш салатын және осы мақсатта консультациялар өткізетін болады.

3-БАП¹

Уағдаласуши Тараптардың өрқайсысы екінші Уағдаласуши Тарапқа қарсы бағытталған қандай болса да өрекеттерге немесе шараларға қатыспауга өрі оларды қолдамауга және екінші Уағдаласуши Тарапқа қарсы басқышылық немесе басқа да зорлық өрекеттерді дайындау мен іске асыру мақсатында оның аумағын пайдаланушылыққа жібермеуге міндеттенеді.

4-БАП

Уағдаласуши Тараптардың өрқайсысы оның аумағында тұрақты тұратын азаматтар мен азаматтығы жоқ адамдарға, олардың үлттына, жынысына, тіліне, дініне, саяси немесе басқа да сенімдеріне қарамастан, адам құқы саласындағы жалпы жүргізгендегі таныған халықаралық қалыпттарға сәйкес азаматтық, саяси, өлеуметтік, экономикалық және мәдени құқықтары мен бостандықтарына кепілдік береді.

Уағдаласуши Тараптар жалпы жүргізгендегі таныған адам құқының бір бөлігі ретінде үлттық азшылыққа жататын азаматтардың құқығын күрметтеу бейбітшілік, өділеттілік, тұрақтылық пен демократияның елеулі факторы екендігін куаттайтын.

Уағдаласуши Тараптардың өрқайсысы екінші Уағдаласуши Тараптың аумағында тұратын өз азаматтының құқығын қорғайды, жалпы жүргізгендегі таныған халықаралық құқық қалыпттарына сәйкес оларға қорғаушылық пен қолдау көрсетеді.

5-БАП

Уағдаласуышы Таралтар саяси, экономикалық, өскери, өлеуметтік, ғылыми-техникалық, мәдени, гуманитарлық және экологиялық салаларда тең құқылы және өзара тиімді ынтымақтастықты дамытатын болады.

Уағдаласуышы Таралтар осы салалардағы ынтымақтастық туралы тиісті келісімдер жасайды.

6-БАП

Бір Уағдаласуышы Таралтың екінші Уағдаласуышы Тарап аумағында тұрған мемлекеттік мүлкінің, занды тұлғасы мен азаматтарының мүлкінің құқықтық режимі, егер Уағдаласуышы Таралтар арасындағы келісімде басқаша қарастырылмаган болса, мүлік тұрған жердегі Уағдаласуышы Таралтың зандарымен реттелетін болады.

Егер Уағдаласуышы Таралтардың бірі екінші Уағдаласуышы Таралтың аумағында тұрған оған тиесілі мүлікке үшінші тұлғалардың немесе мемлекеттердің талаптар қойып отыргандығы туралы мәлімдесе, онда екінші Уағдаласуышы Тарап осы мүлікті қорғау және сақтау жөнінде барлық қажетті шараларды қабылдауға міндетті және оны бірінші Уағдаласуышы Таралтың бұған ресми келісімінсіз оның қатыстырығы туралы мәселені түпкілікті шешкенге дейін ешкімге де бермейтін болады. Уағдаласуышы Таралтардың мудделерін қозғайтын менишік қатынастарының барлық мәселелері жеке келісімдермен реттелуге тиісті.

7-БАП

Уағдаласуышы Таралтар өзара тиімділік негізінде олардың арасындағы бұрыннан бар экономикалық байланыстар мен сауда-экономикалық қатынастарды тереңдетуге және үлгайтуға, сондай-ақ олардың шаруашылық субъектілері арасында тікелей байланыстар орнатуға және қаржы-өнеркәсіп топтарын, соның ішінде үшінші елдердің қатысуымен бірлескен көсіпорындар құруға жөрдемдесетін болады.

Уағдаласуышы Тараптардың өрқайсысы екінші Уағдаласуышы Тарапқа экономикалық зиян жасауга бейім іс-әрекеттерден бас тартатын болады.

Экономикалық қатынастар мен сауда ынтымақтастыгының нақты механизмдері тиісті келісімдермен реттеліп отырады.

8-БАП

Уағдаласуышы Тараптар көлік, байланыс және коммуникация саласындағы ынтымақтастықты дамыттын болады.

9-БАП

Уағдаласуышы Тараптардың өрқайсысы жеке келісімдерде қарастырылған шарттар бойынша өздерінің өзен және өзүе порттары, темір жолдары мен автомобиль тораптары және құбырлары арқылы екінші Уағдаласуышы Тараптың транзиттік операцияларын жүзеге асыруға жәрдемдесетін болады.

10-БАП

Уағдаласуышы Тараптар валюталық-қаржы қатынастары, төлемдер, бағалы қағаздар қозғалысы мен кедендей мәселелер жөніндегі ынтымақтастық салаларында келісімдер жасасады.

11-БАП

Уағдаласуышы Тараптар білім беру, информатика, өнер, денсаулық сақтау, спорт, туризм және басқа салаларданғы ынтымақтастық пен алмасулардың қажеттілігін мойындаиды. Уағдаласуышы Тараптар бұл мәселелер бойынша жеке келісімдер жасасады.

Уағдаласуышы Тараптар мемлекеттік және жергілікті деңгейлерде шығармашылық ұжымдар, ғылым мен мәдениет қайраткерлері арасындағы тікелей байланыстардың қеңеюіне жәрдемдесетін болады. Олар бір-бірінің аумақтарында өздерінің мәдениет орталықтарын ашу мүмкіндіктерін қарастырады.

12-БАП

Уағдаласуыш Таралтар іргелі және қолданбалы ғылымдар, озық техника мен технология салаларындағы ынтымақтастықты дамыттын, сондай-ақ, екі мемлекеттің де ғалымдарының, зерттеушілерінің, ғылыми-зерттеу институттарының, мекемелерінің, Ғылым академиялары мен ғылыми-өндірістік бірлестіктерінің тікелей байланыстары мен бірлескен бастамаларын қолдан отыратын болады.

Уағдаласуыш Таралтар интеллектуалдық және өнеркәсіптік менишік күкүйтариын қорғау мәселелерінде тікелей және халықаралық ұйымдар шеңберінде ынтымақтастың болады.

13-БАП

Уағдаласуыш Таралтар айналадағы орта жағдайын қорғау және жақсарту саласында ынтымақтастықты жүзеге асыратын болады.

14-БАП

Уағдаласуыш Таралтар қылмысқа қарсы күрес, соның ішінде оның мемлекетаралық және аймақаралық сипаттағы ұйымдастықтың нысандарымен күрес, терроризмге, заңсыз көшіп-қонуга, жемқорлыққа, заңсыз қаржы операцияларына, жалған ақша жасауга, есірткі және ақыл-еске өсер еткіш заттардың заңсыз айналымына, карумен, оқ-дәрімен, жарылғыш, улы және радиоактивті заттармен заңсыз операциялар жасауга, сондай-ақ мәдени, тарихи және археологиялық құндылықтардың заңсыз түрде өкелуін және тасып өкетілуін қоса алғанда, контрабандага қарсы күрес саласында ынтымақтасатын болады.

15-БАП

Уағдаласуыш Таралтар өзара мүдделілікті білдіретін басқа да салалардағы ынтымақтастық туралы жекелеген келісімдер жасасады.

16-БАП

Осы Шарттың ережелері Уағдаласуыш Таралтардың өздері қатысушылары болып табылатын өзге де халықаралық шарттардан туындайтын құқықтары мен міндеттемелеріне нүксан келтірмейді.

17-БАП

Уағдаласуыш Таралтар осы Шарттың орындалу мәселелері жөнінде тұрақты негізде екі жақты консультациялар және келіссөздер өткізетін болады. Осы мақсатта Арасы Комиссия құрылатын болады, оның құрылу және қызмет ету төртібі жекелеген құжаттар арқылы белгіленетін болады.

Осы Шарттың нормаларын түсіндіруге және қолдануға қатысты даулар Уағдаласуыш Таралтар арасындағы келіссөздер жолымен шешілуге тиісті.

18-БАП

Осы Шарттың ережелері Уағдаласуыш Таралтардың келісіү бойынша толықтырылуы немесе өзгертулуп мүмкін.

19-БАП

Осы Шарт бекітуге жатады және бекіту грамоталарымен алмасқан күні күшіне енеді.

20-БАП

Осы Шарт он жыл мерзімге жасалып отыр. Егер Уағдаласуыш Таралтардың бір де біреуі оны өзінің бұзығы келетіні жөнінде осы Шарттың кезекті мерзімі біткенге дейін алты айдан кешіктірмей, жазбаша түрде хабарлау жолымен мөлімдемесе, оның қолданысы өрбір ретте келесі он жылдық мерзімге өздігінен ұзартылады.

21-БАП

Осы Шарт Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының 102-
бабына сәйкес БҮҮ-ның Хатшылығында тіркелетін болады.

Минск қаласында 1996 жылты *"17"* қантарда екі данада,
өркайсысы белорус, қазақ және орыс тілдерінде жасалды,
сондай-ақ барлық мәтіннің де күші бірдей.

**Беларусь Республикасы
үшін**

Ол. Дуниссанов

**Қазақстан Республикасы
үшін**

Р. Р. Заталы

[RUSSIAN TEXT — TEXTE RUSSE]

ДОГОВОР
о дружбе и сотрудничестве между
Республикой Беларусь и Республикой Казахстан

Республика Беларусь и Республика Казахстан, далее именуемые "Договаривающиеся Стороны",

опираясь на исторически сложившиеся связи, дружественные отношения и традиции взаимного уважения между их народами;

исполненные решимости строить независимые демократические государства;

считая, что дальнейшее развитие и укрепление отношений дружбы и сотрудничества между ними отвечает коренным интересам народов обоих государств и служит делу мира и безопасности;

подтверждая свою приверженность целям и принципам Устава Организации Объединенных Наций, положениям Хельсинского Заключительного Акта и других документов Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе;

твердо убежденные в том, что соблюдение прав человека и основных свобод является неотъемлемым условием укрепления мира и безопасности, демократии и справедливости;

признавая необходимость придать новый качественный уровень двусторонним отношениям и упрочить их договорную базу,

договорились о нижеследующем:

СТАТЬЯ 1

Договаривающиеся Стороны будут развивать свои отношения как дружественные государства. В этих отношениях они обязуются руководствоваться принципами взаимного уважения независимости, государственного суверенитета, территориальной целостности и нерушимости границ, равноправия и невмешательства во внутренние дела друг друга, неприменения силы и угрозы силой, мирного урегулирования споров, уважения прав человека и основных свобод, добросовестного выполнения международных обязательств и другими общепризнанными принципами и нормами международного права.

СТАТЬЯ 2

Договаривающиеся Стороны будут взаимодействовать в целях укрепления мира, повышения стабильности и безопасности как в глобальном, так и в региональном масштабе. Они будут прилагать усилия для содействия мирному урегулированию конфликтов и иных ситуаций, затрагивающих

интересы Договаривающихся Сторон, и проводить с этой целью консультации.

СТАТЬЯ 3

Каждая из Договаривающихся Сторон будет воздерживаться от участия или поддержки каких-либо действий или мероприятий, направленных против другой Договаривающейся Стороны, и не допускать использования ее территории в целях подготовки и осуществления агрессии или иных насильственных действий против другой Договаривающейся Стороны.

СТАТЬЯ 4

Каждая из Договаривающихся Сторон гарантирует гражданам и лицам без гражданства, постоянно проживающим на ее территории, независимо от их национальности, пола, языка, религии, политических или иных убеждений, гражданские, политические, социальные, экономические и культурные права и свободы в соответствии с общепризнанными международными нормами в области прав человека.

Договаривающиеся Стороны подтверждают, что уважение прав граждан, относящих себя к национальным меньшинствам, как части общепризнанных прав человека, является существенным фактором мира, справедливости, стабильности и демократии.

Каждая из Договаривающихся Сторон защищает права своих граждан, проживающих на территории другой Договаривающейся Стороны, оказывает им покровительство и поддержку в соответствии с общепризнанными нормами международного права.

СТАТЬЯ 5

Договаривающиеся Стороны будут развивать равноправное и взаимовыгодное сотрудничество в политической, экономической, военной, социальной, научно-технической, культурной, гуманитарной и экологической областях.

Договаривающиеся Стороны заключат соответствующие соглашения о сотрудничестве в этих областях.

СТАТЬЯ 6

Правовой режим государственного имущества, имущества юридических лиц и граждан одной Договаривающейся Стороны, находящегося на территории другой Договаривающейся Стороны, будет регулироваться

законодательством Договаривающейся Стороны места нахождения имущества, если иное не предусмотрено соглашением между Договаривающимися Сторонами.

Если одна из Договаривающихся Сторон заявит о принадлежности ей находящегося на территории другой Договаривающейся Стороны имущества, на которое предъявляют претензии третьи лица или государства, то другая Договаривающаяся Сторона обязана принять все необходимые меры по охране и сохранению такого имущества и не будет передавать его кому-либо без официального согласия на это первой Договаривающейся Стороны до окончательного решения вопроса о его принадлежности. Все вопросы отношений собственности, затрагивающие интересы Договаривающихся Сторон, подлежат урегулированию отдельными соглашениями.

СТАТЬЯ 7

Договаривающиеся Стороны будут способствовать углублению и расширению существующих между ними экономических связей и торгово-экономических отношений на взаимовыгодной основе, а также установлению прямых связей между их субъектами хозяйствования и созданию финансово-промышленных групп, совместных предприятий, в том числе с участием третьих стран.

Каждая из Договаривающихся Сторон будет воздерживаться от действий, способных нанести другой Договаривающейся Стороне экономический ущерб.

Конкретные механизмы экономических отношений и торгового сотрудничества будут урегулированы соответствующими соглашениями.

СТАТЬЯ 8

Договаривающиеся Стороны будут развивать сотрудничество в области транспорта, связи и коммуникаций.

СТАТЬЯ 9

Каждая из Договаривающихся Сторон будет способствовать осуществлению транзитных операций другой Договаривающейся Стороны через свои речные и воздушные порты, железнодорожную и автомобильную сеть и трубопроводы на условиях, предусмотренных отдельными соглашениями.

СТАТЬЯ 10

Договаривающиеся Стороны заключат соглашения в области валютно-финансовых отношений, платежей, движения ценных бумаг и сотрудничества по таможенным вопросам.

СТАТЬЯ 11

Договаривающиеся Стороны признают необходимость сотрудничества и обмена в области образования, информатики, искусства, здравоохранения, спорта, туризма и других сферах. Договаривающиеся Стороны заключат отдельные соглашения по этим вопросам. Договаривающиеся Стороны будут содействовать расширению прямых контактов между творческими коллективами, деятелями науки и культуры, специалистами на государственном и местном уровнях. Они изучат возможность открытия своих культурных центров на территориях друг друга.

СТАТЬЯ 12

Договаривающиеся Стороны будут развивать сотрудничество в сфере фундаментальных и прикладных наук, передовой техники и технологии, а также поддерживать непосредственные связи и совместные инициативы ученых, исследователей, научно-исследовательских институтов, учреждений, Академий наук и научно-производственных объединений обоих государств.

Договаривающиеся Стороны будут сотрудничать непосредственно и в рамках международных организаций в вопросах охраны прав на интеллектуальную и промышленную собственность.

СТАТЬЯ 13

Договаривающиеся Стороны будут осуществлять сотрудничество в области защиты и улучшения состояния окружающей среды.

СТАТЬЯ 14

Договаривающиеся Стороны будут сотрудничать в сфере борьбы с преступностью, в том числе с ее организованными формами, имеющими межгосударственный и межрегиональный характер, терроризмом, нелегальной миграцией, коррупцией, незаконными финансовыми операциями, фальшивомонетничеством, незаконным оборотом

наркотических средств и психотропных веществ, незаконными операциями с оружием, боеприпасами, взрывчатыми, ядовитыми и радиоактивными веществами, а также контрабандой, включая незаконный ввоз и вывоз культурных, исторических и археологических ценностей.

СТАТЬЯ 15

Договаривающиеся Стороны заключат отдельные соглашения о сотрудничестве в иных областях, представляющих взаимный интерес.

СТАТЬЯ 16

Положения настоящего Договора не затрагивают прав и обязательств Договаривающихся Сторон, вытекающих из других международных договоров, участниками которых они являются.

СТАТЬЯ 17

Договаривающиеся Стороны будут на регулярной основе проводить двусторонние консультации и переговоры по вопросам исполнения настоящего Договора. С этой целью будет создана Смешанная Комиссия, порядок ее образования и деятельности будет определяться отдельным документом.

Споры относительно толкования и применения норм настоящего Договора подлежат разрешению путем переговоров между Договаривающимися Сторонами.

СТАТЬЯ 18

Положения настоящего Договора могут быть дополнены или изменены по согласию Договаривающихся Сторон.

СТАТЬЯ 19

Настоящий Договор подлежит ратификации и вступает в силу в день обмена ратификационными грамотами.

СТАТЬЯ 20

Настоящий Договор заключается сроком на десять лет. Его действие автоматически продлевается каждый раз на следующий десятилетний срок, если ни одна из Договаривающихся Сторон не заявит о своем желании денонсировать его путем письменного уведомления, но не позднее чем за шесть месяцев до истечения очередного срока действия настоящего Договора.

СТАТЬЯ 21

Настоящий Договор будет зарегистрирован в Секретариате ООН в соответствии со статьей 102 Устава Организации Объединенных Наций.

Совершено в г. Минске "11" января 1996 г. в двух экземплярах, каждый на белорусском, казахском и русском языках, причем все тексты имеют одинаковую силу.

ЗА РЕСПУБЛИКУ БЕЛАРУСЬ

А. Кучинский

ЗА РЕСПУБЛИКУ КАЗАХСТАН

Р. Елжанбай

[TRANSLATION - TRADUCTION]

TREATY ON FRIENDSHIP AND COOPERATION BETWEEN THE
REPUBLIC OF BELARUS AND THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

The Republic of Belarus and the Republic of Kazakhstan, hereinafter referred to as "the Contracting Parties",

Motivated by the age-old ties, friendly relations and traditions of mutual respect between their peoples;

Resolved to build independent democratic States;

Considering that the further development and strengthening of relations of friendship and cooperation between them meets the vital interests of the peoples of both States and serves the cause of peace and security;

Emphasizing their commitment to the purposes and principles of the Charter of the United Nations and to the provisions of the Helsinki Final Act and of other documents of the Organization for Security and Cooperation in Europe;

Firmly convinced that the observance of human rights and fundamental freedoms is an essential prerequisite for strengthening peace and security, democracy and justice;

Recognizing the need to place bilateral relations on a qualitatively new footing and to consolidate their treaty basis;

Have agreed as follows:

Article 1

The Contracting Parties shall develop their relations as friendly States. They pledge themselves to be guided in those relations by the principles of mutual respect for independence, State sovereignty, territorial integrity and the inviolability of borders, equality and non-interference in internal affairs, non-use of force or threat of force, peaceful settlement of disputes, respect for human rights and fundamental freedoms and honest fulfilment of international obligations and by other generally recognized principles and norms of international law.

Article 2

The Contracting Parties shall cooperate in strengthening peace and increasing stability and security at both the global and the regional level. They shall make efforts to contribute to the peaceful settlement of conflicts and of other situations in which the interests of the Contracting Parties are involved, and to consult one another to that end.

Article 3

Each of the Contracting Parties shall refrain from participating in or supporting any actions or measures directed against the other Contracting Party, and shall not allow its terri-

tory to be used for preparing and carrying out aggression or other violent acts against the other Contracting Party.

Article 4

Each of the Contracting Parties shall grant to citizens and persons without citizenship permanently residing in its territory civil, political, social, economic and cultural rights and freedoms in accordance with generally recognized international norms in the area of human rights, irrespective of their nationality, sex, language, religion, or political or other convictions.

The Contracting Parties confirm that respect for the rights of citizens belonging to national minorities, as elements of generally recognized human rights, is an essential factor for peace, justice, stability and democracy.

Each of the Contracting Parties shall defend the rights of its citizens residing in the territory of the other Contracting Party and shall afford them protection and support in accordance with the generally recognized norms of international law.

Article 5

The Contracting Parties shall develop equal and mutually advantageous cooperation in the political, economic, military, social, scientific, technical, cultural, humanitarian and environmental spheres.

The Contracting Parties shall conclude appropriate agreements on cooperation in those spheres.

Article 6

The legal status of State property and the property of legal persons and citizens of one Contracting Party located in the territory of the other Contracting Party shall be governed by the legislation of the Contracting Party where the property is located, unless otherwise stipulated by an agreement between the Contracting Parties.

If one of the Contracting Parties claims ownership of property located in the territory of the other Contracting Party which is in turn claimed by third persons or States, the other Contracting Party shall be obliged to take all necessary measures to safeguard and preserve such property and shall not transfer it to anyone without the official consent of the first Contracting Party pending final resolution of the question of its ownership. All questions of property relations affecting the interests of the Contracting Parties shall be governed by separate agreements.

Article 7

The Contracting Parties shall promote the deepening and broadening of existing economic ties and commercial and economic relations on a mutually advantageous basis, as well as the establishment of direct ties between their business enterprises and the creation

of financial and industrial groupings and joint enterprises, including with the participation of third countries.

Each of the Contracting Parties shall refrain from taking actions which could inflict economic damage on the other Contracting Party.

Specific arrangements for economic relations and commercial cooperation shall be governed by appropriate agreements.

Article 8

The Contracting Parties shall develop cooperation in the fields of transport, communications and communication links.

Article 9

Each of the Contracting Parties shall promote the implementation of transit operations by the other Contracting Party through its river ports and airports, rail and road networks and pipelines on terms specified in separate agreements.

Article 10

The Contracting Parties shall conclude agreements in the fields of currency and financial relations, payments, movement of securities and cooperation in customs matters.

Article 11

The Contracting Parties acknowledge the need for cooperation and exchanges in the field of education, information technology, art, health, sport and tourism and in other areas. The Contracting Parties shall conclude separate agreements on these questions. The Contracting Parties shall promote the expansion of direct contacts between creative teams, scientific and cultural workers and specialists at State and local levels. They shall study the possibility of opening their own cultural centres in each other's territory.

Article 12

The Contracting Parties shall develop cooperation in the pure and applied sciences and advanced engineering and technology, and shall also support direct ties between and joint initiatives by scientists, research workers, scientific research institutes and establishments, Academies of Science and research and production units in both States.

The Contracting Parties shall cooperate directly and within the framework of international organizations on questions of protecting intellectual and industrial property rights.

Article 13

The Contracting Parties shall engage in cooperation to protect and improve the state of the environment.

Article 14

The Contracting Parties shall cooperate in combating crime, including organized forms of it with an inter-State and interregional character, terrorism, illegal migration, corruption, illegal financing operations, counterfeiting, illegal trade in narcotic and psychotropic substances, illegal operations with arms, ammunition, explosive, toxic and radioactive substances, and also contraband, including the illegal import and export of objects of cultural, historical and archaeological value.

Article 15

The Contracting Parties shall conclude separate agreements on cooperation in other areas of mutual interest.

Article 16

The provisions of this Treaty shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties arising from other international treaties to which they are parties.

Article 17

The Contracting Parties shall hold bilateral consultations and discussions on a regular basis regarding the implementation of this Treaty. To that end, a joint commission shall be established and the procedure for its formation and activities shall be defined in a separate document.

Disputes regarding the interpretation and application of the norms contained in this Treaty shall be subject to settlement through negotiations between the Contracting Parties.

Article 18

The provisions of this Treaty may be supplemented or changed by agreement of the Contracting Parties.

Article 19

This Treaty is subject to ratification and shall enter into force on the date of the exchange of instruments of ratification.

Article 20

This Treaty is concluded for a period of 10 years. It shall be automatically renewed for successive periods of 10 years, unless one of the Contracting Parties gives notice in writing of its wish to denounce it no less than six months prior to the expiry of the current period of validity of this Treaty.

Article 21

This Treaty shall be registered with the Secretariat of the United Nations in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

Done at Minsk on 17 January 1996 in two copies, each in the Belarusian, Kazakh and Russian languages, all texts being equally authentic.

For the Republic of Belarus:

A. LUKASHENKO

For the Republic of Kazakhstan:

N. NAZARBAEV

[TRANSLATION - TRADUCTION]

TRAITÉ D'AMITIÉ ET DE COOPÉRATION ENTRE LA RÉPUBLIQUE DU BÉLARUS ET LA RÉPUBLIQUE DU KAZAKHSTAN

La République du Bélarus et la République du Kazakhstan, ci-après dénommées "les Parties contractantes",

S'appuyant sur les liens historiques, les relations d'amitié et les traditions de respect mutuel existant entre leurs peuples;

Fermement décidées à édifier des États indépendants démocratiques;

Considérant que le développement et la consolidation des liens d'amitié et de coopération qui les unissent répondent aux intérêts profonds des peuples des deux États et sont de nature à servir la paix et la sécurité;

Réaffirmant leur attachement aux buts et principes énoncés dans la Charte des Nations Unies, ainsi qu'aux dispositions de l'Acte final de Helsinki et d'autres documents de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe;

Profondément convaincues que le respect des droits de l'homme et des libertés fondamentales est indispensable à la consolidation de la paix et de la sécurité, de la démocratie et de la justice;

Reconnaissant la nécessité d'améliorer encore leurs relations bilatérales et de les consolider sur la base d'un accord;

Sont convenues de ce qui suit :

Article premier

Les Parties contractantes lient entre elles des relations d'amitié. Dans le cadre de ces relations, elles s'engagent à se laisser guider par les principes du respect mutuel, de l'indépendance, de la souveraineté de l'État, de l'intégrité territoriale et de l'inviolabilité des frontières, de l'égalité des droits et de la non-ingérence dans les affaires intérieures de l'autre, du non recours à la force ou à la menace de la force, du règlement pacifique des différends, du respect des droits de l'homme et des libertés fondamentales, et du respect de bonne foi des obligations internationales, ainsi que par les autres principes et normes de droit international généralement acceptés.

Article 2

Les Parties contractantes coopèrent en vue de consolider la paix, d'accroître la stabilité et de renforcer la sécurité, tant sur la plan mondial que sur le plan régional. Elles s'efforcent de favoriser le règlement pacifique des conflits et des situations qui nuisent à leurs intérêts, et tiennent des consultations à cette fin.

Article 3

Les Parties contractantes s'abstiennent de participer ou d'apporter leur soutien à des actions ou mesures quelles qu'elles soient dirigées contre l'autre Partie contractante; elles ne permettent pas que leur territoire soit utilisé pour préparer ou réaliser une agression ou d'autres actes de violence à l'encontre de l'autre Partie contractante.

Article 4

Chacune des Parties contractante garantit le respect des droits et libertés civiques, politiques, sociaux, économiques et culturels des citoyens et personnes apatrides résidant en permanence sur son territoire, quels que soient leur nationalité, leur sexe, leur langue, leur religion et leurs convictions politiques ou autres, conformément aux normes internationales généralement acceptées dans le domaine des droits de l'homme.

Les Parties contractantes réaffirment que le respect des droits des citoyens appartenant à des minorités nationales, généralement reconnus comme des droits fondamentaux, est essentiel à la paix, à la justice, à la stabilité et à la démocratie.

Chacune des Parties contractantes protège les droits de ses citoyens qui vivent sur le territoire de l'autre Partie contractante, et assure à ceux-ci protection et soutien conformément aux normes du droit international généralement acceptées.

Article 5

Les Parties contractantes établissent entre elles, sur la base de l'égalité des droits et de l'avantage réciproque, une coopération s'étendant aux domaines politique, économique, militaire, social, scientifique et technique, culturel, humanitaire et écologique.

Les Parties contractantes concluent des traités de coopération dans ces domaines.

Article 6

Le régime juridique des biens appartenant à l'État, à des personnes morales ou à des citoyens de l'une des Parties contractantes mais se trouvant sur le territoire de l'autre Partie contractante est régi par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle se trouve les biens, sauf si les Parties contractantes en ont convenu autrement.

Si l'une des Parties contractantes informe l'autre que se trouvent sur son territoire des biens qui lui appartiennent mais sont revendiqués par une partie ou un État tiers, l'autre Partie contractante est tenue de prendre toutes les mesures nécessaires pour protéger et préserver ces biens; elle ne les remet à personne sans l'assentiment officiel de la première Partie contractante tant que la question de leur appartenance n'a pas été définitivement réglée. Toutes les questions relatives à la propriété qui touchent les intérêts des Parties contractantes sont régies par des traités distincts.

Article 7

Les Parties contractantes favorisent, sur la base de l'avantage réciproque, le renforcement et l'élargissement des liens économiques et des relations commerciales qui les unissent, ainsi que l'établissement de liens directs entre acteurs économiques et la création de groupes financiers et industriels et d'entreprises mixtes, notamment avec la participation de pays tiers.

Chacune des Parties contractantes s'abstient de toute action susceptible de porter un préjudice économique à l'autre Partie contractante.

Les mécanismes concrets selon lesquels s'établissent les relations économiques et la coopération commerciale font l'objet de traités distincts.

Article 8

Les Parties contractantes développent la coopération dans les domaines des transports et des communications.

Article 9

Chacune des Parties contractantes facilite les opérations de transit pour lesquelles l'autre Partie contractante fait usage de ses ports de rivière, aéroports, réseaux ferroviaire et routier et pipe-lines, dans les conditions prévues par des traités distincts.

Article 10

Les Parties contractantes concluent des accords concernant les relations dans le domaine des changes et des finances, les paiements, les mouvements de titres et la coopération douanière.

Article 11

Les Parties contractantes reconnaissent la nécessité de coopérer et de procéder à des échanges dans les domaines de l'enseignement, de l'informatique, des arts, de la santé, des sports et du tourisme, ainsi que dans d'autres domaines. Les Parties contractantes concluent des traités distincts sur ces questions. Elles favorisent l'élargissement des contacts directs entre collectifs artistiques, scientifiques, représentants de la culture, et spécialistes, au niveau de l'État et au niveau local. Elles envisagent la création de centres culturels sur le territoire l'une de l'autre.

Article 12

Les Parties contractantes développent la coopération dans les domaines des sciences fondamentales et appliquées et des techniques et technologies de pointe; elles encouragent les rapports directs entre scientifiques, chercheurs, instituts de recherche, fondations, aca-

démies des sciences, et groupes scientifico-industriels des deux pays, et favorisent leurs initiatives conjointes.

Les Parties contractantes coopèrent directement et dans le cadre des organisations internationales pour ce qui est de la défense des droits relatifs à la propriété intellectuelle et industrielle.

Article 13

Les Parties contractantes coopèrent dans le domaine de la protection et de la mise en valeur de l'environnement.

Article 14

Les Parties contractantes coopèrent dans le domaine de la lutte contre la criminalité, notamment la criminalité organisée s'étendant à plusieurs pays ou plusieurs régions, ainsi que de la lutte contre le terrorisme, l'immigration irrégulière, la corruption, les opérations financières illégales, le faux monnayage, le trafic de stupéfiants et de substances psychotropes, les opérations illégales relatives à l'armement, aux munitions, aux explosifs, aux poisons et aux substances radioactives, et la contrebande, y compris l'importation et l'exportation illégales d'objets de valeur à caractère culturel, historique ou archéologique.

Article 15

Les Parties contractantes concluent des traités distincts concernant la coopération dans d'autres domaines d'intérêt commun.

Article 16

Les dispositions du présent Traité sont sans préjudice des droits et obligations des Parties contractantes découlant d'autres traités internationaux auxquels elles sont parties.

Article 17

Les Parties contractantes tiennent régulièrement des consultations et négociations bilatérales au sujet de la mise en application du présent Traité. À cette fin, elles créent une commission mixte dont la composition et les fonctions sont définies dans un document distinct.

Les différends relatifs à l'interprétation et à l'application des normes découlant du présent Traité sont réglés par la voie de négociations entre les Parties contractantes.

Article 18

Les Parties contractantes peuvent convenir de compléter ou de modifier les dispositions du présent Traité.

Article 19

Le présent Traité est sujet à ratification et entre en vigueur à la date de l'échange des instruments de ratification.

Article 20

Le présent Traité est conclu pour une durée de dix ans. Il est ensuite automatiquement reconduit de dix ans en dix ans, à moins que l'une des Parties contractantes n'annonce par notification écrite son intention de le dénoncer, au moins six mois avant la fin d'une période de dix ans.

Article 21

Le présent Traité est enregistré auprès du Secrétariat de l'ONU conformément à l'Article 102 de la Charte des Nations Unies.

Fait à Minsk, le 17 janvier 1996, en double exemplaire, en langues bélarusse, kazakhe et russe, les trois textes faisant également foi.

Pour la République du Bélarus :

A. LUKASHENKO

Pour la République du Kazakhstan :

N. NAZARBAEV